

VAC-PACT PILOTPROJEKT
TILLID TIL VACCINATIONER –
PATIENTERS OG
SUNDHEDSMEDARBEJDERES KENDSKAB,
KOMMUNIKATION OG TILLID

Vaccination og luftvejssygdomme

Finansieret af
Den Europæiske Union

Status quo

- Tusindvis af voksne rundt om i verden bliver hvert år syge af sygdomme, der kan forebygges af vacciner.
- Især personer med **luftvejssygdomme** har ofte større risiko for komplikationer i forbindelse med **sygdomme, der kan forebygges af vacciner**.

Verdenssundhedsorganisationen (WHO) anslår:

262 millioner mennesker

på verdensplan har astma

65 millioner mennesker

har kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL)

... og **yderligere millioner** har allergisk rhinitis og andre ofte underdiagnosticerede kroniske luftvejssygdomme.

Det er vigtigt at blive vaccineret for at holde sig sund og rask.
Tal med sundhedspersonale, diskuter din individuelle situation og dine sundhedsbehov, og sørg for at få dine vaccinationer opdateret.

Luftvejssygdomme kort fortalt

Kroniske luftvejssygdomme er kroniske sygdomme i luftvejene og andre strukturer i lungerne. De kan opdeles i **obstruktive lungesygdomme** og **restriktive lungesygdomme**.

- **Obstruktive lungesygdomme** forårsager flere vanskeligheder ved udånding af luft, såsom astma, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) og bronkiektase.

- **Restriktive lungesygdomme** er sygdomme, der kan forårsage problemer ved at begrænse evnen til at indånde luft, såsom lungefibrose, kronisk bihulebetændelse og erhvervsmæssige lungesygdomme.

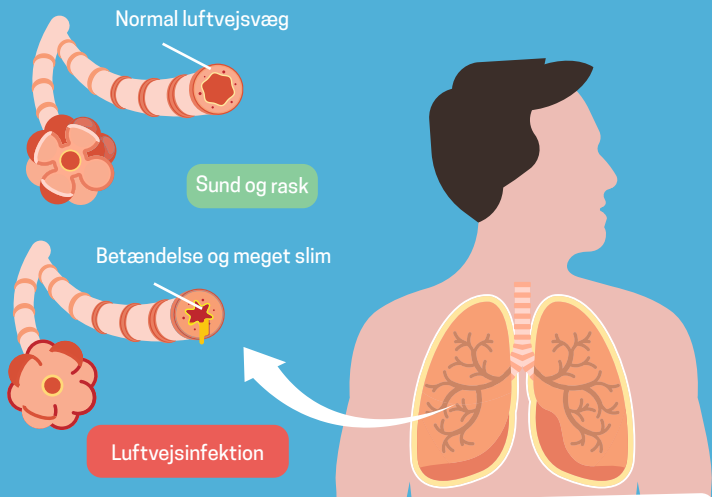

Der er i øjeblikket ingen kur mod kroniske luftvejssygdomme, men **med behandling, forebyggende pleje og livsstilsændringer kan du leve et langt, sundt liv!**

Luftvejssygdomme

kort fortalt

...fortsat

- Hos en **sund og rask patient** er luftvejsvæggen normalt foret og uden slim.
- En patient med **luftvejsinfektion** har derimod en betændt fortykket luftvejsvæg med slim, der kan gøre det svært at trække vejret.

Visse sygdomme, der kan forebygges med vaccine, kan også forårsage hævede luftveje og lunger. Kombinationen af de to kan føre til lungebetændelse og andre alvorlige luftvejssygdomme.

Vigtige vacciner

Vi ved, at **personer med luftvejssygdomme** er mere udsatte for sundhedsrisici forbundet med sygdomme, der kan forebygges af vacciner.

Her er fire centrale vacciner, der hjælper med at afbøde disse risici baseret på anbefalinger fra Centers for Disease Control and Prevention (Center for Sygdomskontrol og Forebyggelse (CDC)):

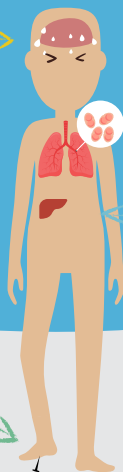
Influenzavaccine

Pneumokok-
vaccine

Zostervaccine

DTaP-/DTwP-
vaccine

- Visse vacciner anbefales ikke til personer med nedsat immunforsvar. **Rådfør dig med din læge i hvert enkelt tilfælde.**
- Husk: rutinemæssige lægebesøg er et passende tidspunkt for behandling af luftvejssygdomme, opfølgning og fortsat patientuddannelse.

COVID-19

Den 11. marts 2020 erklærede WHO COVID-19, **en smitsom luftvejssygdom** forårsaget af en nyopdaget coronavirus, for en global pandemi, der rammer mennesker i alle aldre.

- Symptomer starter normalt inden for 3-7 dage efter udsættelse for virussen, men i nogle tilfælde har det taget op til 14 dage, før symptomerne kommer.

Almindelige symptomer

Feber

Hoste

Vejrtrækningsbesvær

Træthed

Muskelsmerter

- Sjældne og alvorlige komplikationer kan omfatte lungeinfektion, nyresygdom og endda død.
- Personer med luftvejssygdomme betragtes som værende i **højrisikogruppe for COVID-19** og er mere tilbøjelige til at udvikle alvorlige symptomer.
- Alvorligheden af COVID-19 er **forbundet med øget alder** (> 60 år) og tilstedeværelsen af **flere underliggende sundhedsmæssige forhold**. Nylige data peger også på mandlige grupper med lidt højere risikorater.

COVID-19

...fortsat

På grund af den øgede risiko for dårlig sundhedstilstand som følge af COVID-19 er det vigtigt, at personer med luftvejssygdomme indgår i prioriterede grupper for vaccinationsprogrammer.

I september 2021 har Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) godkendt følgende COVID-19-vacciner til brug i EU: **Comirnaty** (Pfizer-BioNTech), **Spikevax** (Moderna), **Vaxzevria** (AstraZeneca), and **Janssen**.

Kvalificeret beslutning

Det er vigtigt at afhjælpe et lavt vaccinationsniveau og tvivl med **åben dialog, understøttet af videnskabelig dokumentation**. Det er nødvendigt at tilpasse en **livslang tilgang til vaccination** gennem kvalificeret fælles beslutningstagning!

European Patients' Forum Charter on Patient Empowerment (det Europæiske Patientforums charter vedr. patientrettigheder) går ind for en patientcentreret sundhedspleje med følgende principper:

Man er mere end sin helbredstilstand!

Man har rettigheder i det omfang, man ønsker det.

Man er en ligeværdig partner i alle beslutninger vedrørende sit helbred.

Man kan bede om at få de oplysninger, man har brug for, i et letforståeligt format, herunder ens egne sundhedsjournaler.

Sundhedspersonale og vores sundhedssystem fremmer aktivt sundhedskompetencer for alle.

Man har løbende den support, man har brug for, til at styre ens egen pleje. Bare spørg!

Den enkeltes oplevelse er et vigtigt mål for sundhedskvaliteten.

Man kan også deltage i evaluering og meddesign af sundhedsydelser, så de fungerer bedre for alle.